

ELEGIA VII.

Dolet se occasionem peccandi non vitasse.

Hei mihi! cur plus quam possum, me posse putavi?
Cur nimium de me credulus ipse fui?
Cur ego me preecepis in aperta pericula misi,
Nec Domini voces me tetigere mei?
Admonuit quoties: tua te fiducia perdet,
Destituet vires impetus ille tuas.
Vera quidem monuit; sed mea meus ardor agebat:
Plus sibi, quam magno credidit ille Deo.
Quis me cogebat sceleratae accedere turbae?
Quis detestandae limen adire domus?
Fugissem melius; levior fuga culpa fuisset:
Perfidiae causas preebuit ille locus.
Hic mihi, dedecoris quae pars non vltima nostri est,
Naufragij scopulos foemina facta fuit,
Foemina prima novo dirum scelus intulit orbi:
Perdidit humanum foemina prima genus.
Exitio fuit illa mihi; mihi tempus in omne
Principium flendi, materiemque dedit.
Illiux exemplo miles quoque multa rogavit,
Multaque me falso compulit ore loqui.
Infestis odijs Dominus, furisque patebat,
Et quisquis Domini pars erat vlla mei.
Debueram vires, nisi mens mihi nulla fuisset,
In tam praecipiti tempore nosse meas.
Crystallus tenui leviter pereussa lapillò
Frangitur: infirmis causa pusilla nocet.

Non bene rimosae decurrunt aequora pupes:

Non bene lapsantes fulsit arundo pedes.

Imposito glacies oneri non apta ferendo est,

Quam primo leviter frigore vinxit hyems.

Quae stat, et in summa tantum fundatur arena,

Subruet impulsam ventus, et vnda domum.

Pervana, per scopulos si pandit linteus ventis

Fertur in exitium sponte carina suum.

Corporibus sanis afflant contagia virus:

Qui sapit haec, vitet: proximitate nocent.

Discite posteritas, exemplo discite nostro,

Per non tentandam non dare vela viam.

Nemo sibi credit, nec adire pericula fidens

Audeat, exitium, qui sibi fudit, amat.

Haec mihi si monito melius percepta fuissent,

Non mea nunc forsitan naufraga cymba foret.

ELEGIA VIII.

*Occasionem probandae fidei à se neglectam esse,
dolet.*

Ah potius nocitura mihi quam tecta subissem,

Vltima sub motum me tenuisset humus!

Aut subitus languor nervos solvisset euntis:

Aut ruptum cita mors impedisset iter.

Non ego nunc seris periura nostra querelis,

Nec Domini flerem signa reicta mei,

Impia me dirae laesit vicinia turbae,

Et nox ambigi plena timore mali.
Quid miser incuso, tempusque, hominesque, locumque,
Prima mali, et gravior sum mihi causa mei
Ipse locus causam virtutis praebuit, et quae
Multa rogans vrsit, quisve, vel vnde forem.
Tunc ego, si quando, poteram monstrare, quis essem:
Explorant stabilem tempora dura fidem.
Ventorum furijs, et mixta grandine nimbis
Obvia radices altius arbor agit.
Qui tenuis primum fuerat, similisque moranti
A Borea vires concitus ignis alit.
Strenus ancipiit Martis certamine miles
Se probat: implacidis nauta peritus aquis.
Quis iuvenes nosset, quibus olim flamma pepercit,
Si non, tentassent flammataque, resque fidem?
Pastor lesides praeijt virtutibus annos,
Invidiam socii passus, et arma sui,
Sic ego debueram quid vis superare ferendo,
Temporaque in laudes vertere dura meas.
Nec tamen aut fornax nobis ignesque parati,
Aut lateri fuerant tela timenda meo.
Strenue bellator verbo prosteneris vno,
I nunc, atque aude cum moriente mori.
At benè fortis eram, nec ad villa pericula pallens,
Dum lingua tantum res mihi gesta fuit.
O quanto melius, cui nuper facta videndi
Copia, quem nunquam viderat ante diem!
Ille suum est medicum defendere fortiter ausus,
Quem violare fui turpiter ausus ego.
Ille oculos tribuit, non omnibus vtile munus,
Qui lachrymis causas saepe dedere suis:
At mihi Divinae fontem cognoscere lucis,

Vtque Dei verum sit genus, ipse Deus.
Nec miles, nec serva mihi convitia fecit:
Acribus exceptus vocibus ille fuit.
Bissenos inter proceres, Sanctumque senatum
Dux ego: pars nostri non erat ille chari.
Non ego pontificum vultus, quos ille, subivi,
Nec mea sub duro iudice causa fuit.
Quae me perirum verbo percelluit vno
Sordida contemptae foemina fortis erat.
Saepe ego quaerentes studui celare, quis essem:
Non illi pietas dissimulta metu est.
Ille relaturum se nil impunè sciebat:
Poena fuit capiti nulla parata meo.
Ille sibi medio stetit in discrimine praesens:
Me levis incerti perdidit umbra mali.
Heu quid agam, cum verberibus, strictoque tyrannus
Tentavit nostram barbaros ense fidem?
Cum mea nudatae terrebunt ora secures,
Aut crux supplicio forte parata meo?
Cum trux impietas vncos, ignesque, rotasque
Proferet in saevas ingeniosa noces?
Vt veteres redeant animi diffidimus illis:
Suspectam didici lapsus habere fidem.
Tunc animos mihi magne Deus, tunc suffice vires:
Aut ego, quod timeo dicere rursus ero.

ELEGIA IX.

*Ad galli cantum se lachrymas tenere non posse,
faretur.*

EVOCAT auroram nimium mihi cognitus ales,
Vicinam quoties sentit adesse diem.
Auroram lachrymasque meas simul evocat ales,
Nec lachrymis oritur certius illa meis.
Tunc vitreo frondes hument, et gramina rore:
Et mea consueto lumina rore madent.
Admoneor sceleris, quod, dum mihi vita manebit,
Moeroris semper causa recentis erit.
Omnia tunc subeunt tristissima noctis imago,
Et scelus, et sceleris conscientia tecta mei.
Aut ego Pontificum videor scelerata subire
Limina, quoque prius palidus esse metu:
Aut famulos inter iurantia dicere verba
Perfidus, et gentem disimulare meam.
Et modò sacrilegis moerens excedere tectis,
Pectoraque infesta saepe ferire manu:
Et modò fusus humili, vacuoque abiectus in antro
De me, deque meo crimine multa queri.
Omnia cum subeant, Domini tamen ora recussant
Saepius, el lapsus respicientis amor.
Tunc pariter redeunt gemitus: lachrymaeque per ora,
Cen data tunc primum causa fuisse, eunt.
Est sua vis signis: pellunt oblivia rerum,

Quodque semel factum est, non meminisse vetant,
Te quoque te nostri generis lachrymabilis autor
Tristitia, dicunt, non posuisse modum.
Saepe dies veniens lachrymantem, saepe recedens
Reperit: ante oculos arbor, et anguis erant,
Ausus eras tangi vetitum decerpere pomum,
Oraque lethifera conscelerare dape.
Credibile est, visos in qualibet arbore foetus
Luminibus lachrymas elicuisse tuis.
Credibile est quoties tibi se tulit obvius anguis,
Ob veteres anguit te gemuisse dolos.
Sic quoties cantat, quasi perfide diceret ales,
Immemorem culpae non sinit esse meae.
Culpa quidem vetus est, sed tam nova semper oberrat,
Vt memor in lachrymas totus abire velim.
Perfidiae nostrae, quam, quandam, certior index,
Non surdis, vt tunc, auribus ille canit.
Quid tamen est illo nobis opus indice? nunquam
Peccati vox est parva futura mei.
Haec mihi vox trepidas semper circum sonat aures:
Haec mihi, quae feci, nocte, dieque refert.
Cumque meos renovet nullo non tempore fletus,
Flere tamen luctus est medicina mei.

ELEGIA X.

Ad S. Petrum, vt lachrymis modum ponat.

PETRE, quid assiduis delictum fletibus vrges,

001017

Nec tristi cessante imbre madere ganae?
Causa (nec id nescis) tua te quoque iudice tuta est:
Conciliat laesum culpa profesa Deum.
Non hominum ritu, Deus impassibilis iras,
Ira umquamvis est data causa, foveat.
Sontibus est semper facilis, veniaeque paratis,
Quos videret admissa poenituisse sui.
Saepè erat in totas sparsurus fulmina terra:
Vnius ut lachrymas vidit, inermis erat.
Saepè reos morbis, et iniqui syderis aestu,
Saepè armis voluit perdere, saepè fame;
Avertere malum lachrymae; poenasque remisit,
Et posuit iustas ira coacta minas.
Cum lachrymis quaecumque Dei venit ante tribunal
Causa, patrocinio tuta potenti venit.
At tibi, quae pridem veniam meruere, Deumque
Placarunt lachrymae, fine, modoque carent.
Utque per attritas rivum sibi dicit arenas,
Quae riguo manet fonte perennis aqua;
Sic exesa tibi sulcos ducere per ora,
Ex oculis imbræ, qui tibi semper eunt.
Non est quod metuas, Domini clementia victa est:
Materiem luctus substulit illa tui.
Mille notis in te veterem testatus amorem est.
Qui nihil nunc est, quam fuit ante, minor.
Ille ubi post Erebi vires, Mortisque subactas
Conspicuum multa se tibi luce dedit.
Num te corripuit? num Vane, aut Perfide, dixit?
Num memor est visus criminis esse tui?
Num tibi quos dederat titulos, aut munus ademit,
Quo rerum arbitrior tradita summa tuo est?
Ne tibi mens anceps, ne spes dubitabilis esset,

Quanta tibi pacis pignora, quoque dedit!
Ipse tibi voluit, simul atque à morte revixit,
Defferri vitae nuntia prima suae.
O quoties coram dulcem saturavit amorem,
Tractandosque artus, vulneraque ipsa dedit!
O quoties, et quae tecum fuit ille locutus,
Pasce meas, toties cum tibi dixit, oves!
Dixerat; Amissam si de grege senserit vnam,
Per sylvas quaerit, per sata Pastor ovem:
Si reperit, gaudens humeris ad ovile reportat,
Inventamque gregis totius instar habet.
Haec te Pastoris profugam quaerentis imago
Tangit, et amissam reperientis ovem.
Reperit, inventumque suo praefecit ovili:
Certius iudicium pacis an esse potest?
Quid quod in assueto captanti gurgite pisces
Adfuit, et dulci te recreavit ope?
Nox erat in cassum vano consumpta labore,
Et radijs vndas sparserat orta dies.
Dextrorum pueri iam retia mittite, dixit:
Mittitis, et subitum retia mersit onus.
Verba suprema suis cum stans in vertice montis
Diceret hos inter tu quoque primus eras.
Tunc tibi complexus iterumque, iterumque ferebat,
Et, quae mille dabat signa, favoris erant.
Tunc tibi præ reliquis (et quid dare maius habebat?)
Commisit pretium sanguis ipse sui.
Quod si sunt aliquid veniae miracula signum, (est.
Nunc quoque, quamquidem, plus tibi posse datum
Tunc precibus fusis, tactuque potente fugabas
Omne genus morbi: nunc satis umbra tua est.
At cum te vinctum feralis carcer haberet,

Quae Domino de te, quantaque cura fuit?
Dicta dies aderat, quae te supra manebat.
Nec spes effugij, ne modus ullus erat.
Captivum aerati postes, vigilesque tenebant.
Arctabant nexas ferrea vincla manus.
Aliger è Coelo praesto est tibi: fulgor ab illo
Protinus evicta nocte diurnus erat.
Surge, age, festina, sumptasque, ait, indue vestes,
Et fuge, nilque time: me duce tutus eris.
Vincla vetant, dicturus eras, creberque satelles.
Excubat aeratas pervigil ante fores.
Ducentem sequeris, nec quisquam sensit euntem:
Sopierar vigiles somnus, et alta quies.
Liber abis fassus, quamvis manifesta videres,
Credere vix oculis te potuisse tuis.
Ipse Deus vinclis vltro tibi brachia solvit:
Et dubitas animi vincla, soluta tui?
Singula quid referam? veniae te reddere certum
De tot pignoribus pars satis vna potest.
Desine (pacatum persuadent omnia numen)
Deterere assiduo desine rore genas.
Forsan, et hinc tua spes possit minor esse videri,
Ceu Domini notus non satis esset amor.
Crede, quod est: tua naufragio subducta carina est:
Incolumis portum iam tenet illa suum.

ELEGIA VLTIMA.

S. Petrus causam reddit, cur à lachrymis
temperare non possit.

ARGUOR immerito, nunquam non iusta, recensque,
Donec ero, flendi causa futura mihi est.
Non prius hos oculos lachrymae, quām vita relinquet.
Illarumque idem, qui modus huius erit.
Nec mihi priscorum superent si saecula Patrum,
Lux veniet siccis ylla videnda genis.
Non equidem dubito: lachrymas respexit amaras,
Quem toties falso laesimus ore Deus.
Ne spes deficeret, ne mens incerta labaret,
Mille dedit nobis signa faventis amor.
Vidi ego pacatos vultus, visosque notavi,
Plenaque blanditijs verba loquentis erant.
Non tamen idecircō, lachrymae, suspendite cursum,
Non ego, si possim, vos tamen ire vetem.
Torrentes, rivosque aliquando cursus, et vnda
Deficit: exhaustis alveus aret aquis.
Nulla dies semper nimbis aequalibus humet;
Saepe fugat Boreas nubila, saepe Notus.
At vos perpetuis, lachrymae, mihi currite rivis:
Currite: quod fundat vena perennis habet
Vos ego, donec erunt, quae sunt in corpore vires,
Vos oculo fundam deficiente senex.
Non me, cur lachrymer, solo de crimine nata

Causa movet, quamvis haec quoque causa movet.
Qui flendi causam solum putat esse dolorem,
Fallitur, et sensus nescius ille mei est.
Sunt alij fontes, ususque invenimus illos:
Acrius ad lachrymas, quam dolor, vrget amor.
Ille meis oculis humentes evocat imbris,
Perque genas, fontis more perennis, agit.
Vividus et fervens effusis ignibus ignis
Obruitur: lachrymae sunt in amore faces.
Testis Lessides nobis: quas moverat illi
Culpa prius lachrymas continuabat amor.
Audierat lamenta Deus, gemitusque precantis:
Dixerat, et Vates, culpa soluta tua est.
Num tamen idcirco lachrymas retinebat euntes,
Aut minus in cursu, quam fuit antea, dolor?
Ducebat vigiles inter suspiria noctes.
Infesta tundens pectora saepe manu.
Regia nocturno rorabant stragula fletu:
Rorabant medio vultus, et ora die.
Horrebant artus tyrio pro murice setis,
Squallidaque aspero pulvere facta coma.
Tunc quoque cum resonas feriebat pectine chordas,
Quod lyra pulsata dabat, fleibile carmen erat.
Ante oculos illi commissae caedis imago,
Et violata tori foedera semper erant.
Nec quasi lenito dubius de numine siebat:
Iugis erat flendi causa fuisse reum.
Qui toties, et tot lachrymas, plantusque cieret,
Nesciretque modum sensus amantis erat
Transfuga sic luget, qui fors Regemque, fidemque
Prodidit, et supplex ad sua castra redit.
Si quid adhuc superest generosae mentis in illo,

In regem si non excidit omnis amor:
Perfidiae quamvis concessa est gratia, moeret;
Et sibi quam veniam Rex dedit, ipse negat,
Seque, quod a signis vecors defecerit, odit,
Hoc memori fixum pectori vulnus alit.
Regia, qua fruitur, nutrit clementia luctum,
Vitaque cur misero sit quoque acerba facit,
Turpe licet facinus pulchris abterserit ausis,
Vera tamen vox est: perfidus ille fuit.
Hoc est quod cruciat, stimulisque tenacibus aegrum
Conficit; hoc redimi sanguine posse velit.
Peior causa mea est: Domini clementia maior:
Meque aliquis fletum sistere posse putet?
Ipse mihi lachrymas inhibe, si dicat, obortas:
Deprecer, usque adeo flenda tuina mea est.
Ut spes, et veniae tot iam data pignora nobis
Ire vetent illas, ire iubebit amor.
Non eadem est ratio lachrymas in amore tenere,
Et damni sensu: fortius ille movet.
Immemor est damni, tumido quod in aequore fecit
Institor, amissas dum reparavit opes:
Verum si quis amet, lessisse dolebit amantem
Tunc quoque, cum fuerit conciliatus amor.
Nec semper lachrymas oculis dolor exprimit: ille
Tempore decrescit: tempore crescit amor.
Crescit in immensum, si quae fert vulnera laesus,
Non nisi muneribus vindicat illa suis.
Contigit hoc nobis non vindicta Numinis ira
Periurium trifido perculit igne caput:
Nec mihi ius regni, nec summum munus ademit,
Crimine quae nostro perdere dignus eram.
Nec leviter saltem durissima quaeque merentem

Arguit, aut vultu tristia signa dedit.
Quin etiam verbis vltro est solatus amicis,
Offensa visus non meminisse suae.
Credibili maiora dedit; possintque videri
Flagitijs illum demeruisse meis
Quid mihi splendidius, quam quod dedit ille dedisset,
Parte fides nulla si mea lapsa foret?
Si vincut, et posita iam stantem ad verbera veste,
Texissem obiectu corporis ipse mei?
Si factis animos promissaque magna probassem,
Altaque signasse sanguine verba meo?
Posteritas credes ne, reo tot signa favoris,
Et data post ruptam praemia tanta fidem?
Sim lapis, aut durum mihi fit pro pectore ferrum,
Si mea me lachrymas sistere causa sinat.
Tempore se nullo nullis se fletibus vñquam
Egerit a laeso motus amore dolor.

LAUS DEO.

PA
.C
M8
18
C.

00